

NORGES HØYESTERETT

Den 2. februar 2021 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Matheson, Falch og Bergh i

HR-2021-187-U, (sak nr. 21-015686STR-HRET), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat Bernt Heiberg)

mot

Påtalemyndigheten (politadvokat Christian Eckhoff)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder varetektsfengsling på grunn av unndragelsesfare fra soning, jf. straffeprosessloven § 171 nr. 1, jf. § 184.
- (2) A, født 00.00.1977, ble ved Høyesteretts dom 26. september 2019 (HR-2019-1788-A) dømt til fengsel i 2 år og 9 måneder for ett tilfelle av grovt merverdiavgiftsbedrageri, medvirkning til fem trygdebedragerier og en rekke overtredelser av regnskapsloven, samt overtredelser av straffeloven 1902 § 166 og § 182 jf. § 181. Ved Oslo tingretts dom 22. juni 2018 er han også dømt til fengsel i 9 år i den såkalte «Lime-saken». Det fremgår av lagmannsrettens påankede kjennelse at nevnte tingrettsdom ble påanket, at ankeforhandlingen i Borgarting lagmannsrett er avsluttet og at A er innkalt til domsavsigelse 7. juni 2021.
- (3) A ble i medhold av straffeprosessloven § 175, jf. § 171 første ledd nr. 1 pågrepet av politiet 20. januar 2021 grunnet frykt for unndragelse fra fullbyrdingen av den rettskraftige dommen fra Høyesterett. Den 21. januar 2021 begjærte påtalemyndigheten kjennelse for varetektsfengsling av A for et tidsrom av fire uker, jf. straffeprosessloven § 184, jf. § 171 første ledd nr. 1, jf. §§ 170a og 185.
- (4) Nedre Romerike tingrett avsa 22. januar 2021 kjennelse med slik slutning:

«Påtalemyndighetens begjæring om varetektsfengsling av A, født 00.00.1977, tas ikke til følge.»
- (5) Påtalemyndigheten anket til Eidsivating lagmannsrett, som 27. januar 2021 avsa kjennelse med slik slutning:

«A, født 00.00.1977, kan holdes i varetekt inntil annet besluttes av påtalemyndigheten eller retten, men ikke utover 8. februar 2021.»

- (6) Bakgrunnen for at lagmannsretten fastsatte varetektsperioden til en varighet på under to uker, var at A er innkalt til soning 8. februar 2021.
- (7) A har anket til Høyesterett. Anken retter seg mot lagmannsrettens lovtolkning og saksbehandling.
- (8) I korte trekk anføres det at det er uriktig at pågrepelse og varetektsfengsling i dette tilfellet kan hjemles i straffeprosessloven §§ 184, 175 og 171 nr. 1. Etter at påtalemyndigheten har oversendt rettskraftig dom med fullbyrdelsesordre til Kriminalomsorgen, er adgangen utelukkende regulert av straffeprosessloven § 461.
- (9) Subsidiært anføres det at lagmannsretten i sin subsumsjon har lagt til grunn en for lav terskel for hvilken unndragelsesfare som er tilstrekkelig for varetektsfengsling. Det er videre en saksbehandlingsfeil at lagmannsretten har lagt til grunn uriktig faktum i strid med vitterlige kjensgjerninger. Det vises til at det ikke medfører riktighet at A var etterlyst som følge av at han ikke hadde møtt til soning.
- (10) *Påtalemyndigheten* er kjent med anken, men har ikke inngitt merknader til Høyesterett.
- (11) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at ankeutvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling og lovtolkning, jf. straffeprosessloven § 388.
- (12) Etter straffeprosessloven §§ 184 andre ledd, jf. § 171 første ledd nr. 1 kan varetektsfengsling blant annet besluttes når det er grunn til å frykte for at siktede vil unndra seg «fullbyrdelsen av straff». At dette omfatter unndragelse fra soning av en rettskraftig dom, er blant annet forutsatt i HR-2015-343-U avsnitt 16 og Rt-1998-1292. Det samme er uttalt i Keiserud m.fl., *Straffeprosessloven Kommentartutgave*, § 171 note 13, *Juridika*, revidert 1. januar 2020. Adgangen for Kriminalomsorgen til å be politiet avhente en domfelt til soning etter straffeprosessloven § 461, utelukker ikke fengsling på grunnlag av fare for unndragelse fra soning.
- (13) Lagmannsrettens kjennelse bygger derfor på riktig lovtolkning.
- (14) Ankeutvalget finner det klart at det som for øvrig er anført i anken ikke kan føre frem, jf. straffeprosessloven § 387 a første ledd.
- (15) Kjennelsen er enstemmig.
- (16) Etter dette forkastes anken.

S L U T N I N G

Anken forkastes.

Ingvald Falch
(sign.)

Wilhelm Matheson
(sign.)

Espen Bergh
(sign.)